

YTTRANDE

Anna Lyrevik

Datum 2024-05-23
Ärendenummer 2024-POL000152

Kulturdepartementet

Yttrande. Statens Kulturråds och Konstnärsnämndens redovisning av uppdrag att lämna förslag om organisationsförändring (Ku2024/00280).

Region Skåne har beretts möjlighet att yttra sig över Statens kulturråds och Konstnärsnämndens *Redovisning av uppdrag att lämna förslag om organisationsförändring (Ku2024/00280)*.

Region Skåne kan konstatera att det i redovisningen används tre olika begrepp för organisationsförändringen: sammanslagning, inordnande och införande. Region Skåne använder i detta yttrande begreppet sammanslagning.

Redovisningen har i huvudsak fokus på de utmaningar och möjligheter som de två myndigheterna ser inför en eventuell organisationsförändring, men ger inga förslag på hur en ny myndighet ska se ut. Region Skånes yttrande har därför i huvudsak fokus på myndigheternas respektive uppdrag relaterat till Region Skånes kulturpolitiska mål och verksamhet.

Region Skånes kulturpolitiska mål

Region Skånes kulturpolitiska mål:

Hela Skåne ska utveckla och ha tillgång till ett rikt och dynamiskt kulturliv av hög kvalitet med både bredd och spets som fler ska ha förutsättningar att delta i och ta del av på lika villkor.

Region Skåne ska verka för ett ökat konst- och kulturutbud av hög kvalitet samt bidra till att kultur är tillgänglig i hela Skåne. Detta förutsätter en hållbar finansiering, en väl fungerande kulturell infrastruktur samt ett ökat samspel inom kultursektorn och med andra samhällsområden. Fler barn, unga och vuxna ska oavsett individuella och geografiska förutsättningar ha tillgång till ett brett och varierat utbud och en mångfald av berättelser. Fler ska ha möjlighet att skapa och uttrycka sig genom kultur.

Kulturrådet och Konstnärsnämnden

Region Skånes dialoger med respektive myndighet sker i huvudsak formellt inom ramen för kultursamverkansmodellen, inkluderat Samverkansrådet. Region Skåne har, fram till och med januari 2024, också haft formell dialog med Konstnärsnämnden inom ramen för en särskild överenskommelse om samarbete mellan Regionsamverkan Sydsverige och Konstnärsnämnden.

Kulturrådet

Region Skånes dialog med Kulturrådet sker formellt främst inom ramen för kultursamverkansmodellen. Fördelningen av statliga medel till regionala konst- och kulturverksamheter som ingår i kultursamverkansmodellen i Skåne, sker inom ramen för nuvarande *Förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet*. Kulturrådet fördelar dock statliga medel även utanför kultursamverkansmodellen genom verksamhets- och projektmedel direkt till aktörer och kommuner i Skåne.

Region Skånes stödstruktur ska säkerställa såväl långsiktighet som dynamik och flexibilitet. Kulturstödets olika former – verksamhetsstöd, projektstöd och strategiska utvecklingsinsatser – bidrar till att utveckla den kulturella infrastrukturen i Skåne. Region Skåne ger, liksom Kulturrådet, inte stöd till enskilda konstnärer utan till verksamheter och kommuner. Av stödmottagarna finns dock ett flertal konstnärsdrivna organisationer.

I dagsläget samspelar således statliga och regionala medel såväl inom som utanför kultursamverkansmodellen. Genom stödgivning till verksamheter i Skåne utifrån ett brett kulturpolitiskt uppdrag möts nationella och regionala kulturpolitiska mål.

Utöver uppgiften att fördela och följa upp bidrag har Kulturrådet över tid fått allt fler främjandeuppdrag. Även Region Skånes kulturpolitiska uppdrag är bredare än att fördela och följa upp bidrag. Region Skåne ser att det har blivit allt viktigare med kulturpolitiska dialoger mellan stat, region och kommun som utöver stödgivning har fokus på konstnärspolitiken i

kulturpolitiken. Det handlar om konstnärers villkor, t.ex. konstnärlig frihet, yttrandefrihet, grundtrygghet och branschpraxis.

Konstnärsnämnden

Region Skånes dialog med Konstnärsnämnden sker formellt främst inom ramen för *Samverkansrådet*. Dialoger har även skett genom *Överenskommelsen mellan Regionsamverkan Sydsverige kultur och Konstnärsnämnden avseende samarbete om kultur och främjande av konstnärernas villkor* (gällande till och med januari 2024).

Samverkansrådet, som är knutet till nuvarande kultursamverkansmodell, samordnar de statliga perspektiven och värnar de nationella kulturpolitiska målen inom modellen.

Genom överenskommelsen mellan Regionsamverkan Sydsverige och Konstnärsnämnden identifierades gemensamma samverkans- och utvecklingsområden avseende kultur och konstnärernas villkor. Parterna i överenskommelsen var Konstnärsnämnden och de sex sydlän som ingår i samarbetsorganet Regionsamverkan Sydsverige. Syftet med överenskommelsen var att utifrån parternas olika roller och uppdrag arbeta för förbättrade villkor för konstnärligt skapande och utveckling av nationella, interregionala och internationella nätverk.

Skåne är en av Sveriges starkaste kulturregioner. En stor andel av landets professionella konstnärer har Skåne som bas för sin verksamhet och verkar såväl lokalt som nationellt och internationellt. Internationella, nationella och regionala satsningar samspekar och därmed stärks professionens förutsättningar i Skåne. Konstnärsnämndens stöd till enskilda professionella konstnärer bosatta i Skåne är en viktig del i att Skåne är en stark kulturregion.

Region Skåne driver ett aktivt strategiskt utvecklingsarbete med fokus på konstnärligt skapande och professionens villkor. Den expertis som Konstnärsnämnden har idag är viktig även ur ett regionalt perspektiv. Den handlar här om myndighetens stödgivning och stipendier direkt till enskilda konstnärer, konstnärresidens, framtagande av statistik, upprätthållande av Konstnärsguiden och medverkan i internationella expertgrupper.

Region Skånes bedömningar

Konstnärspolitik och kulturpolitik

Region Skåne instämmer i bedömningen att konstnärspolitik är en förutsättning för kulturpolitiken. Region Skåne instämmer i att eventuella positiva effekter av Konstnärsnämndens sammanslagning med Kulturrådet är avhängiga att konstnärspolitik inte försvagas och underordnas ett bredare kulturpolitiskt uppdrag, utan bibehålls och stärks.

Målgrupper

Region Skåne instämmer i redovisningens beskrivning av hur de nuvarande myndigheterna kompletterar varandra snarare än överlappar varandra och att man genom att rikta sig till olika målgrupper stöttar olika delar i den kulturella och konstnärliga infrastrukturen.

Kompetensförsörjning

Relaterat till frågor om kompetensförsörjning lyfter Kulturrådet de referens- och beslutandegrupper som i dagsläget är kopplade till myndigheterna och pekar på behovet av tydliggörande för potentiella ledamöter att en person som deltar i en referens- och arbetsgrupp vid Kulturrådet inte förhindras att söka ett annat bidrag från samma myndighet, i det fall en sammanslagning görs.

Region Skåne ser en risk i att jävsituationer kan uppstå då framtida referens- och arbetsgrupper har Kulturrådet som uppdragsgivare för samtliga statliga stöd, även stöden till enskilda konstnärer.

Region Skåne vill här även påtala vikten av att referens- och arbetsgrupper framöver i större utsträckning har kunskap om regionala ekosystem och infrastrukturer.

Bidrag och stipendier

Konstnärsnämnden ger stöd och stipendier till enskilda konstnärer samt residensstöd t. ex. genom IASPIS. Kulturrådet ger inte stöd till enskilda men till verksamheter som i vissa fall kan vara konstnärsdrivna. Region Skåne ger inte stöd till enskilda konstnärer, men till verksamheter, projekt och utveckling. Dessa stöd ger sammantaget stora möjligheter för konstnärer att bo och verka i Skåne.

Region Skåne instämmer i att en sammanslagning inte får försämra konstnärernas möjlighet till ekonomiskt stöd för egen konstnärlig utveckling och fördjupning.

Styrning

Redovisningen visar på en risk i att avstånden inom en gemensam myndighet kan bli för korta avseende beslut om stöd till verksamhet respektive enskild konstnär. Kulturrådets målgrupper är många gånger arbets- och uppdragsgivare varför intressekonflikter kan uppstå gentemot konstnärerna/uppdragstagarna.

Region Skåne instämmer i att risken för intressekonflikt vid bedömning av stöd kan uppstå.

Redovisningen pekar på en risk beträffande vilka perspektiv som ges utrymme inom ramen för utredningsuppdrag och rekommendationer då det är oklart vilket/vilka perspektiv som kommer att vara överordnat i en framtida samlad myndighet, vilket ytterligare kan leda till oklarheter beträffande perspektiv i t. ex remissvar.

Region Skåne instämmer i att risken för intressekonflikt kan uppstå i samband med utredningar, rekommendationer och remissvar.

Författningsförändringar

Region Skåne instämmer i att en ny förordning och instruktion för två befintliga verksamheter kräver förenklingar och att en sammanslagning medför att ändringar behöver göras även i en rad andra författningar.

Dialog

Region Skåne anser vidare att de formella dialogerna inom kultursamverkansmodellen måste utvecklas till att innefatta såväl det kulturpolitiska som det konstnärspolitiska uppdraget.

Region Skåne vill därmed synliggöra att en sammanslagning mellan Kulturrådet och Konstnärsnämndens kan komma att kräva nya former för dialoger mellan stat och region relaterat till kultursamverkansmodellen.

Anna Lyrevik
Kulturchef

Region Skånes kulturförvaltning

205 25 Malmö

Besöksadress: Dockplatsen 26, Malmö

www.skane.se/kultur